

FINANSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 13/2005 rd

Statsrådets skrivelse med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tjänster på den inre marknaden

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 1 april 2005 en kompletterande skrivelse 1. KTM 14.03.2005 med anledning av ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om tjänster på den inre marknaden (U 31/2004 rd) till finansutskottet för eventuella åtgärder.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- överinspektör Satu Mäkynen, handels- och industriministeriet
- konsultativ tjänsteman Merja Sandell och överinspektör Tuomas Anttila, finansministeriet
- överinspektör Paula Väliaverronen, Skattestyrelsen
- andra ordförande Kyösti Suokas, Byggnadsförbundet även som representant för Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf.

Skriftliga utlåtanden har lämnats av Finlands Näringsliv, Servicebranschernas Fackförbund — Servicefacket, Finlands Kommunförbund och Finlands Idrott.

Centralhandelskammaren har meddelat att den inte har någonting att anmärka i saken.

SKRIVELSEN

Enligt motiveringen till förslaget tillämpas direktivet inte på skatter där det finns en särskild rättslig grund. Bestämmelser om harmoniseringsåtgärder i fråga om skatter och avgifter eller begränsningar i medlemsstaternas beskattningsrätt ska utfärdas enhälligt i enlighet med den rättsliga grunden i artiklarna 94 och 95.2. i fördraget.

Artikel 90 i fördraget innehåller en uttrycklig bestämmelse om förbud mot skatter som diskri-

minerar importerade produkter. Enligt etablerad praxis i EG-domstolen kan det på andra områden än beskattning av varor förekomma praxis som är diskriminerande och strider mot bestämmelserna mot etableringsrätt (artikel 43) och fri rörlighet för varor (artikel 49) i fördraget. Sådan diskriminerande och förbjuden praxis kan enligt domstolen förekomma också i fråga om indirekt beskattning som hör till medlemsstaternas kompetens.

På basis av det ovan sagda föreskrivs det vidare i artikel 2.3 i förslaget att artiklarna 14 och 20 i förslaget till direktiv om tjänster på den inre marknaden ska tillämpas också i fråga om skatter. Utgångspunkten för denna begränsning av tillämpningsområdet är att artiklarna 14 och 20 innehåller bestämmelser om frågor som är diskriminerande och därför förbjudna och uttryckligen kan leda till diskriminering i fråga om skatter.

Tjänstedirektivet är till sin karaktär en allmän rättsakt (lex generalis) som åsidosätts av en specialrättsakt (lex specialis). Det är på sin plats att understryka att om vissa frågor när det gäller skatter redan är reglerade i gemenskapsbestämmelserna om harmonisering av beskattningen har dessa bestämmelser företräde framför bestämmelserna i förslaget till direktiv om tjänster på den inre marknaden.

I kommissionens ursprungliga förslag konstaterades att artikel 16 (principen om ursprungsland) i förslaget ska tillämpas i fråga om skatter. I det föreliggande konsoliderade förslaget har hänvisningen till artikel 16 strukits och principen om ursprungsland tillämpas inte till någon del i fråga om skatter. Också i artikel 20 har hänvisningen till betalning av orimliga skatter strukits.

Regeringens ståndpunkt

Bestämmelser om harmoniseringsåtgärder i fråga om skatter ska enligt den rättsliga grunden i

denna fråga antas med enhällighet, som det heter i förslaget till direktiv. Med bestämmelserna i detta förslag kan man inte ingripa i vare sig beskattningen eller hur beskattningsrätten fördelar sig mellan medlemsstaterna i annat avseende än om beskattningspraxisen enligt fördraget är diskriminerande och därför förbjuden.

Formuleringen i artikel 2 i förslaget om att direktivet inte ska tillämpas i fråga om skatter, med undantag för förbudet mot diskriminering enligt artiklarna 14 och 20 kan dock godkännas.

Syftet med direktivet är inte att införa nya bestämmelser eller nya specifika system när det gäller skatter och avgifter. Direktivet ska enligt sitt syfte endast avskaffa de begränsningar som är diskriminerande och som gäller etableringsfriheten och den fria rörligheten för tjänster i enlighet med artiklarna 43 och 49 i fördraget.

Förslaget får inte äventyra viktiga icke-diskriminerande förfaranden med tanke på skatteövervakningen, som deklarationsskyldigheten i efterskott.

Med hänvisning till regeringens tidigare ståndpunkt (U 31/2004 rd) om behovet att precisera tolkningen av förslaget i kumulativa tillämpningssituationer ska man i fråga om skatter i den fortsatta beredningen ägna särskild uppmärksamhet åt formuleringar som definierar den så kallade kumulativa tillämpningen av artiklarna (14 och 20) i tjänstedirektivet och den sektorsspecifika specialregleringen av beskattningen som kompletterar varandra.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

I den kompletterande skrivelsen behandlas enbart formuleringar som gäller skatter i förslaget till direktiv om tjänster på den inre marknaden. I övrigt har regeringen tagit ställning till förslaget i en skrivelse till riksdagen våren 2004. Stora utskottet har senare lämnat sitt omfattande utlåtande (StoUU 2/2004 rd) som sammanställts utifrån flera fackutskotts utlåtanden.

Den föreliggande kompletterade skrivelsen bygger på en omarbetad, inofficiell version av det ursprungliga förslaget där de preciseringar som kommissionen och medlemsstaterna kommit överens har beaktats. Avsikten är att kommissionen officiellt lägger fram ett korrigerat förslag till direktiv när Europaparlamentet blir färdigt med sin första läsning, eventuellt under sommaren.

Utgångspunkten för den föreslagna regleringen är enligt artikel 2 att direktivet inte tillämpas i fråga om skatter, med undantag för förbudet mot diskriminering enligt artiklarna 14 och 20. I artikel 14 hänvisas till diskriminerande krav som direkt eller indirekt grundar sig på nationalitet eller företagets hemort. Artikel 20 i sin tur förbjuder sådana krav på tjänstemottagarna som begränsar utnyttjandet av en tjänst som tillhandahålls av en tjänsteleverantör som är etablerad i en annan medlemsstat.

I direktivet läggs alltså fast det som redan gäller på basis av fördraget och rättspraxisen om tolkningen av det. Eftersom tjänstedirektivet dessutom till sin karaktär är en allmän norm har särskilda bestämmelser på gemenskapsnivå alltid företräd i normhierarkin. Direktivet kan alltså numera inte åberopas till någon del t.ex. i frågor som gäller harmoniserade mervärdesskatter eller acciser.

Utskottet anser att det är viktigt att gränsdragningen mellan direktivet och beskattningen på denna punkt är så tydlig och kategorisk som möjligt. Enligt en sådan tolkning tillför förslaget inget nytt i det gällande rättsläget och förorsakar inte onödig osäkerhet t.ex. på grund av kumulativ tolkning av direktivet och de särskilda bestämmelserna om skatter. Förslaget förtydligas i avgörande grad också av att hänvisningen i artikel 2 om att den så kallade principen om ursprungsland ska beaktas också i fråga om skatter har slopats.

I den kompletterande skrivelsen framförs vissa krav på justering av den nationella lagstiftningen. De är under utredning och utskottet har ingenting att anmärka i detta sammanhang. Ståndpunkten till förslaget förutsätter inte heller en analys av hela skattesystemets förenlighet med gemenskapsrätten, vilket bl.a. framförts i samband med utfrågningen av sakkunniga. Trots detta anser utskottet att det är viktigt att man noga ger akt på eventuella indirekta tryck eller effekter på skattesystemet under behandlingen av ärendet.

Utskottet konstaterar avslutningsvis att förslagen i fråga om skatter inte har någon direkt effekt på frågor som övervakningen av utstationerade arbetstagare, spelverksamhet med penningvärde som insats eller fastställande av allmännyttiga samfund, vilket fördes fram vid utfrågningen av sakkunniga. Dessa teman har behandlats grundligt i stora utskottets utlåtande. Stora utskottet har dessutom krävt att förslagets rättsverkningar utreds på många punkter och att riksdagen ges en möjlighet att ta ställning till dem innan ett slutligt beslut fattas. Utskottet hänvisar till denna del till stora utskottets utlåtande och anser att det inte finns anledning att behandla dessa frågor ytterligare i detta sammanhang.

Utlåtande

Finansutskottet meddelar

att utskottet omfattar regeringens ståndpunkt i ärendet.

FiUU 13/2005 rd — U 31/2004 rd

Helsingfors den 17 maj 2005

I den avgörande behandlingen deltog

vordf. Matti Ahde /sd
medl. Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent
Iivo Polvi /vänst

Virpa Puisto /sd
Kimmo Sasi /saml
Anni Sinnemäki /gröna
ers. Susanna Huovinen /sd
Timo Kalli /cent
Esko Kiviranta /cent
Mikko Kuoppa /vänst
Tuija Nurmi /saml
Maija Rask /sd.

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.